

Па изви очи към Семинарията.

— Ами тая — и тя се запжчила! Гледа към града толкова години, а той не иска да знае за нея . . . Беше то, късно е да се насаждда страх Божи у нас . . . от царя сме се бояли ние, ама от Бога не . . . Гърция и Турция всякак газиха нашия Бог . . .

Сетне се възви към другаря си и рече:

— Помниш ли оня, поляка, ученият, дето идва в университета? Кога отидох при него, той ми заговори за руския паметник на Шипка: Той ми каза: — Пазете се от там, пазете се, от там ще слезе тъмната. Как тъй? го питам. Попове, каже, учени хитри ще слезат. Ще захватат да всяват руския страх от Бога и царя. — В Народното Събрание на всеслушание неколко пъти се каза това от представителите на народа! — отвърнах му аз. Това не е руски народ . . . — Нищо не значи това, поклати глава полякът. — В русия тая набожност е пребродила и пребръзда — то е край на начало некогашно, а у вас не се е започнало то . . . Руският мужик е дирил вече Бога, а вашият не е още захванал, и ако някой умето го подведе — ще се увлече . . . Ей тия, тия думи на поляка винаги ми идват на ума, кога гледам тая Семинария.

Русият младеж младежка и пак погледна другаря си, който, опрял лице на облактената о масата ръка, продължаваше да гледа мрачно пред себе си.

Русият младеж почака, понамръжи се, заобиколи с очи разстилащата се зеленина към арсенала.

— Гледай из арсенала колко народ излиза —, продума той, — сякаш вратата бават тия хора, та тъй бързат всички . . . я колко велосипеди . . . а и момичета. Момиче до момиче — момчетата отделно. Ама че простаци! Да гледат нас, студентите . . . нуждата ги е склонила да работят рамо до рамо — кога е почивка и светло, а кога е тъмно, да се позакачат, те се делят . . . нали ние, студентите, знаем що и как требва да бъде.

И русият момък широко се усмихна, сви дяволито едното си око и удари по рамото другаря си. Явно бе: той се радваше, че най-сетне е намерил, с що да отвлече другаря си от тъжните мисли. Той знаеше, че другарят му обича една студентка; че я причаква всеки ден на университетската стжлба, за да ѝ хвърли един „вулканически поглед“, както се изразяваше Ванката пред него в весели минути,

— Знаеше това и мислеше, че най-сетне е сполучливо възвил разговора към нещо, което ще поразмърда другаря му, но и тук той се излъга. Лицето на последния не само не се проясни, но стана по-мрачно.